

2.164

ИИР ЖИВАНЧЕВИЋ

ТАРА – ЗВИЈЕЗДА – ЦРНИ ВРХ
ПРИБЕЖИШТЕ РЕТКИХ ВРСТА
ДИВЉАЧИ У СРБИЈИ

Vladimir Zivančević

TARA, ZWIEZDA (L'ÉTOILE), CRNI VRH (LE SOMMET NOIR) —
ASILE DES RARES ESPÈCES DE GIBIER EN SERBIE

Научна Рибна

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

БЕОГРАД

1951

Ретко где се на тако релативно малом простору може наћи тако разноврсан број дивљачи као на планини Тари, узимајући овде Тару у ширем значењу речи и обухватајући овим појмом: саму Тару, Звијезду, Црни Врх, Алушку Планину, па и Столац, иако он припада Народној републици Босни и Херцеговини, а са којим ове планине чине један кружни ланац. У еколошком погледу овај комплекс чини јединствени биотоп, који је изразито издвојен и затворен, са северо-запада Дрином (углавном кањоном), а са југоистока долином којом иде железничка пруга и насељима.

На овом простору налазе се станишта разноврсне дендрофлоре, али је свако станиште посебно прилично издвојено. Тако, на пример, имамо изразито станиште црног бора на Брусници, на Звијезди; смрче, јеле и букве на Тари и Црном Врху. На Црном Врху, као и на још неким местима, могу се видети на једном месту: црни бор, јела, смрча и Панчићева оморика (*Picea omorica* Pančić).

Веома естетски — импозантно и китњасто делује Панчићева оморика, која се на појединим гребенима Столца диже као хиљаде канделабра.

На овим стаништима налазимо и малину (*Rubus idaeus*), боровницу (*Vaccinium Myrtillus*), алписку ружу (*Rosa pendulina*), црни козилац (*Lonicera nigra*), јаребику (*Sorbus aucuparia*), брусницу (*Vaccinium vitis idaea*). — Овакав природни састав и односи флоре на овом комплексу на многим местима поремећени су јаким сечама и пожарима који су се овде доста често догађали.

Овде такође изразито пада у очи утицај човека на природну биотопозу, његов утицај на средину, у којој је и он сам, у овом иначе дивљем и кршевитом крају, водио упорну борбу за опстанак, против медведа и вукова, освајајући за стоку пашњаке, искрчујући шуму за насеља.

Променом животних услова, продирањем човека и ширењем насеља животиње овог предела повлачиле су се у неприступачније делове; неке су биле приморане да измене донекле и начин живота и исхране, а неке изумирале.

У природи је велики број живих бића које је човек прогнао или уништио. На Тари је човек — сталним узнемиравањем, ловом, сечом

С А Д Р Ж А Ј

Увод — — — — —	3
Медвед (<i>Ursus arctol</i> L.) — — — — —	6
Станиште, начин живота и ћуд — — — — —	9
Парење и лежење младих — — — — —	13
Храна — — — — —	14
Дивокоза (<i>Rupicapra rupicarpa</i> L.) — — — — —	19
Срндаћ (<i>Capreolus capreolus</i> L.) — — — — —	20
Дивља свиња (<i>Sus scropha</i> L.) — — — — —	23
Јаребица камењарка (<i>Alectoris graeca</i> Meisu) — — — — —	23
Лештарка (<i>Tetrastes bonasia</i> L.) — — — — —	24
Велики тетреб (<i>Tetrao urogallus</i> L.) — — — — —	24
Закључак — — — — —	24
Литература — — — — —	26
Tara, Zvezda (L'Etoile), Crni Vrh (Le Sommet Noir) — asile des rores espèces de gibieren Serbie — — — — —	27